

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3216200640
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3216200640.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne Y. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. 6, zastúpenej Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom Novomeského 1322/16, Bánovce nad Bebravou, proti žalovanému Ing. J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, o zaplatenie 39.527,84 eur, o späťvzatie žaloby, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 14. júna 2021, č. k. 5C/65/2016-820, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., III. a IV. **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil a výrokom II. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto uznesenia rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Výrokom III. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť ustanovenému znalcovi Ing. Pavlovi Bogárovi, s miestom výkonu činnosti Veľké Stankovce 893, 913 11 Trenčianske Stankovce ev. číslo 915449 znalečné vo výške 438,24 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Výrokom IV. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej sporiteľni, a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, náhradu skutočných nákladov vo výške 14,45 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 144, § 145 ods. 1, § 232 ods. 3, § 234 ods. 2, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 259 ods. 1, § 258 ods. 1 až 3, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanému zaplatenia sumy 39.527,84 eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie vydal dňa 11.05.2016 platobný rozkaz č. k. 5C/65/2016-59, ktorým uložil žalovanému, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobkyňi sumu 39.527,84 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 39.527,84 eur od 16.02.2016 do zaplatenia, nahradil trovy právneho zastúpenia vo výške 1.016,30 eur, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Žalovaný podal voči platobnému rozkazu odpor. Dňa 03.12.2020 doručila žalobkyňa tunajšiemu súdu podanie zo dňa 27.11.2020, ktorým vzala žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil a uplatnil si náhradu trov konania. Vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu späť v celom rozsahu, žalovaný so späťvzatím súhlasil, súd prvej inštancie konanie zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko žalobkyňa zavinila zastavenie konania tým, že vzala žalobu späť. O výške trov bude rozhodnuté postupom podľa ust. § 262 CSP súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia. Súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 12. 9. 2019, sp. zn. II. ÚS 236/2019, v zmysle ktorého, ak nedošlo k vysporiadaniu preddavku pred rozhodnutím, ktorým

sa konanie končí, musí byť oprávnenej osobe riadne priznaný nárok na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP proti konkrétnej sporovej strane. V zásade platí, že trovy dokazovania je povinná nahradiť strana, ktorú zaväzuje povinnosť nahradiť trovy konania ako celku v nadväznosti na procesný neúspech alebo zavinenie zastavenia konania. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 5C/65/2016-805 zo dňa 04.02.2021 znalci Ing. Pavlovi Bogárovi, vykonávajúcemu znaleckú činnosť v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, stavebných prác, priznal odmenu za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 438,24 eur, pričom súd v odôvodnení uviedol, že o vyplatení tejto odmeny rozhodne v konečnom rozhodnutí, nakoľko nie je možné vyplatiť znalečné z preddavku. V prípade, ak v konaní nebol zložený preddavok, oprávnená osoba (znalec) je odkázaná na konečnú náhradu trov konania proti konkrétnej neúspešnej sporovej strane v režime § 262 CSP. Nakoľko neúspešnou sporovou stranou v konaní bola žalobkyňa, súd uložil povinnosť žalobkyni zaplatiť ustanovenému znalci Ing. Pavlovi Bogárovi znalečné vo výške 438,24 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 5C/65/2016-815 zo dňa 31.03.2021 Slovenskej sporiteľni, a.s., priznal náhradu skutočných nákladov v sume 14,45 eur, pričom súd v odôvodnení uviedol, že o vyplatení náhrady vo výške 14,45 eur súd rozhodne v konečnom rozhodnutí, nakoľko nie je možné vyplatiť náhradu z preddavku. V prípade, ak v konaní nebol zložený preddavok, oprávnená osoba je odkázaná na konečnú náhradu trov konania proti konkrétnej neúspešnej sporovej strane v režime § 262 CSP. Nakoľko neúspešnou sporovou stranou v konaní bola žalobkyňa, súd uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť Slovenskej sporiteľni, a.s., náhradu skutočných nákladov vo výške 14,45 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Proti tomuto uzneseniu, a to proti výrokom II., III. IV. o trovách konania, znalečnom a náhrade skutočných nákladov, podala včas odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že výrokom II. jej súd uložil povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému v plnom rozsahu. Skutočnosť, že vzala žalobu späť a procesne zavinila zastavenie konania nepopierala, avšak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, aby súd rozhodol o trovách konania v zmysle § 257 CSP. V čase späťvzatia žaloby dňa 03.12.2020 prebiehal predmetný súdny spor takmer 5 rokov, pričom vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté a dĺžku konania ovplyvnili rozsah a náročnosť vykonaného dokazovania. Ak by súd v spore uznal argumenty žalovaného, nemal dôvod rozsiahle dokazovanie pripustiť a nemal dôvod vykonať znalecké dokazovanie k ustáleniu výšky bezdôvodného obohatenia, ktorého základ považoval za preukázaný. Na základe vykonaného dokazovania a záverov znaleckého posudku by žalobkyňa zrejme neuspela v celom rozsahu, ale bola by úspešná aspoň čiastočne a nemala tak dôvod vziať žalobu späť. V čase predmetného sporu Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č.k. 3T/48/2015-267 zo dňa 14.01.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 2Tos/26/2020-289 zo dňa 24.09.2020, vo veci vedenej proti žalobkyni pre pokračovací zločin sprenevery rozhodol, že výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov za súčasného uloženia ochranného dohľadu žalobkyňa vykoná, bola dodaná na výkon trestu odňatia slobody bez toho, aby sa mohla skontaktovať s právnym zástupcom. Nakoľko sa uvedené stalo po viac ako 5 rokoch od odsúdenia a po uplynutí skúšobnej doby, bolo to pre žalobkyňu takým šokom, že reagovala skratovo, žalobu vzala späť a nevážila následky. Dôvodom rozhodnutia trestného súdu o neosvedčení žalobkyne v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia bola skutočnosť, že počas skúšobnej doby žalobkyňa neuhradila škodu dvom základným školám spolu vo výške 40.000 eur. Neschopnosť žalobkyne nahradiť túto škodu priamo súvisela s konaním žalovaného, keď finančnými prostriedkami, o ktoré sa obohatil, žalobkyňa chcela uhradiť podstatnú časť škody spôsobenej základným školám. Žalobkyňa je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, bez možnosti príjmu a možnosti uhradenia škody, pričom týmito skutočnosťami ako aj s poukazom na správanie žalovaného existujú dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd rozhodnúť, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni. Z rovnakých dôvodov žalobkyňa napadla aj uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., III. a IV. zmenil tak, že žalovanému neprizná náhradu trov konania proti žalobkyni, znalečné znalci Ing. Pavlovi Bogárovi a náhrady skutočných nákladov Slovenskej sporiteľni, a.s. zaplatí žalovaný.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobkyňa už bola niekoľkokrát odsúdená a dobre pozná dôsledky prehratého sporu. K vykonanému dokazovaniu sa žalovaný už vyjadril v tom smere, že toto je neefektívne a odvracia sa tým pozornosť súdu zo strany žalobkyne od podstaty žaloby. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je správne a trovy má nahradiť žalobkyňa, ktorá 5 rokov nedoložila dokument potvrdzujúci skutočnosť, že investovala peniaze do rekonštrukcie spornej nehnuteľnosti. Žalobkyňa klame, že spreneveru peňazí chcela uhradiť základným školám z vyhratého

predmetného sporu, keď vedela, že žaloba je podvod a nakoniec žalobu po 5 rokoch vzala späť. Je neskutočné, že žalobkyňa dala do súvisu to, že okradla dve základné školy a teraz je vo výkone trestu odňatia slobody, pretože očakávala výhru v predmetnom spore, čo ju malo zrejme zachrániť. Žalobkyňa počas probačného dohľadu spáchala niekoľko priestupkov a preto je teraz vo výkone trestu. Žalobkyňa má možnosť a aj v súčasnosti pracuje v Ústave pre výkon odňatia slobody a má určitý príjem. Žalobkyňa má po prepustení dohodnuté zamestnanie v hoteli, kde pracuje jej syn a kde predtým pracovala, a tým bude spôsobilá zaplatiť trovy konania. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa zavinila zastavenie konania späťvzatím žaloby, pričom nenastali okolnosti hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce postup súdu pre nepriznanie náhrady trov konania. Navrhol, aby bolo odvolanie žalobkyne zamietnuté.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. o trovách konania, vo výroku III. o znalečnom a vo výroku IV. o náhrade skutočných nákladov podľa § 387 ods. 1 CSP v konečnom dôsledku ako vecne správne potvrdiť.

5. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým konanie zastavil, odvolaním napadnuté nebolo, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

6. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. V sporových konaniach sa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu (§ 255 ods. 1 CSP). Podľa tejto zásady súd strane, ktorá mala v konaní úspech, prizná nárok na náhradu trov konania podľa jej pomeru úspechu v konaní a to proti strane neúspešnej. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Úspech v konaní teda treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku.

10. Povinnosť priznať náhradu (účelne) vynaložených trov konania v plnom rozsahu úspešnému účastníkovi platí za predpokladu, že súd nevyužije možnosť rozhodnúť v súlade s ustanovením § 257 CSP (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. októbra 2011, sp. zn. 7 Cdo/129/2011).

11. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania správne podľa § 256 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, ustanovenému znalcovi znalečné a Slovenskej sporiteľni, a.s. náhradu skutočných nákladov. Odvolací súd konštatuje, že pri rozhodovaní o trovách konania v dôsledku späťvzatia žaloby je povinnosťou súdu skúmať i procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobkyne, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobkyňa žalobu musela zobrať späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napríklad v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobkyňa žalobu zobrala späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, nie je možné pričítať procesné zavinenie žalovanému, pričom procesné zavinenie za zastavenie konania je potrebné pričítať žalobkyňi. V predmetnom prípade žalobkyňa zobrala žalobu späť bez udania dôvodu, a zároveň bez toho, aby žalovaný uhradil žalobkyňou vymáhanú sumu, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, nakoľko uvedeným konaním žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, preto žalobkyňa znáša trovy žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že pojem procesné zavinenie za zastavenie konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Pri posudzovaní tohto procesného zavinenia na strane žalobkyne bolo nevyhnutné teda brať na zreteľ to, že žalovaný ani len čiastočne nesplnil to, čo bolo v žalobnom petite uplatnené a zároveň žalobkyňa nezdôvodnila späťvzatie žaloby. Uvedenými skutočnosťami žalobkyňa na seba preniesla zodpovednosť za procesné zavinenie zastavenia konania. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárok vyplývajúcim nie z

hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku konania žalovaného k požiadavkám žalobkyne. V predmetnom konaní bolo potrebné, okrem náhrady trov konania žalovanému ako procesne úspešnej strane sporu, rozhodnúť aj o povinnosti zaplatiť znalečné ustanovenému znalcovi a náhradu skutočných nákladov. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 5C/65/2016-805 zo dňa 04.02.2021 priznal znalcovi Ing. Pavlovi Bogárovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 438,24 eur. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 5C/65/2016-815 zo dňa 31.03.2021 Slovenskej sporiteľni, a.s., priznal náhradu skutočných nákladov vo výške 14,45 eur. Nakoľko nebol v konaní zložený preddavok ani jednou zo sporových strán, súd prvej inštancie v súlade s ust. § 256 ods. 1 CSP žalobkyňu ako procesne neúspešnej strane, ktorá zavinila zastavenie konania, uložil povinnosť zaplatiť znalcovi Ing. Pavlovi Bogárovi znalečné vo výške 438,24 eur a Slovenskej sporiteľni, a.s. náhradu skutočných nákladov vo výške 14,45 eur.

12. Neobstojí námietka žalobkyne, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, aby súd rozhodol o trovách konania v zmysle ust. § 257 CSP. Odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, príp. zo sociálnych aspektov. Súd pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán, okolnosti, ktoré stranu viedli k uplatneniu nároku na súd a ich postoj v konaní. V súlade s Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 10.10.2018, sp. zn. I. ÚS 168/2018 je preto potrebné pri rozhodovaní prihliadať na základné zásady (charakter sporu a procesnú situáciu). Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia individuálnych okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 CSP však neslúži na zmiernenie, alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami a jeho použitie neodôvodňuje len sama skutočnosť, že strana nie je solventná, alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa a neboli splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Pokiaľ žalobkyňa opierala aplikáciu ustanovenia § 257 CSP o tú skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia neuhradila škodu dvom základným školám vo výške 40.000 eur, odvolací súd má za to, že žalobkyňa je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v dôsledku vlastného konania, kedy nezaplatila spôsobenú škodu. Nezaplatenie žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného v predmetnom konaní nemá žiadny súvis s tou skutočnosťou, pre ktorú by bola žalobkyňa vo výkone trestu odňatia slobody. Skôr ako došlo k rozhodnutiu vo veci samej o dôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne o bezdôvodnom obohatení zo strany žalovaného, žalobkyňa zobrala žalobu v celom rozsahu späť, pričom žalobkyňa v samotnom odvolaní uviedla, že s poukazom na výsledky vykonaného znaleckého dokazovania by v konaní zrejme v celom rozsahu neuspela. Skutočnosť, že žalobkyňa je vo výkone trestu odňatia slobody, nespôsobuje naplnenie zákonných podmienok na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania, znalečného a náhrade skutočných nákladov.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o trovách konania, vo výroku III. o znalečnom a vo výroku IV. o náhrade skutočných nákladov, v konečnom dôsledku ako vecne správny potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňu v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).